

LA INTEGRITAT DEL LÍDER

Llegir el llibre *1960. Quan els nois amb corbata no anaven a la presó* (Columna, 2014), de Jordi Mercader, després que esclatés el cas Pujol m'ha produït una sensació estranya. S'ha de dir que el llibre està molt ben escrit i que, amb aparença de novel·la, fa una crònica detallada de com van viure els grups catalanistes i les forces del règim (govern civil, militars i policia) la vinguda de Franco a Barcelona l'any 1960. La trama s'estén des de la prèvia que va suposar la defenestració del director de *La Vanguardia*, Luis Martínez de Galinsoga, arran de les protestes que va suscitar la cèlebre frase ("Todos los catalanes son una mierda!") que va dir en públic, durant una missa celebrada en català, fins a l'empresonament de Jordi Pujol després que al Palau de la Música s'entonés *El cant de la Senyera*, prohibit expressament per a aquella vetllada d'homenatge al poeta Maragall.

El cas és que el principal protagonista de la història no és altre que el propi Jordi Pujol, de qui la novel·la fa un retrat que satisfaria la vanitat de qual-sevol que, al cap dels anys, hagi fet carrera política. El presenta com un jove activista compromès amb el país, emprenedor, ambiciós, somiador, apassionat, intrèpid, catalanista incorruptible, seriós, rebel, obstinat, resistent... En fi, com un heroi d'integritat moral inqüestionable, que compta amb el suport abnegat de la dona i el consell prudent del pare. Un heroi —símbol

de reivindicació catalanista— disposat, si cal, a convertir-se en màrtir i anar a presó abans que deixar-se humiliar per les forces franquistes, potser conscient que s'està forjant un futur com a líder del seu poble.

Un, però, no pot desconectar de l'actualitat més rigorosa quan llegeix alguna afirmació —amb aire de sentència— que Mercader posa en boca del futur president de la Generalitat, com quan li fa dir que "un dirigent ha de transmetre idees, doctrina, objectius, però per damunt de tot (...) un líder ha de ser un home creïble; sí, la credibilitat és el valor diferencial d'un autèntic lideratge". Llegint això s'entén la decepció de molts catalans (aquells que, en el seu moment, van combregar amb el *pujolisme*) al descobrir l'esquerda en la paret de roca massissa que se suposava que era la integritat política i moral de qui va ser Molt Honorable.

Suposo que la història posarà tothom a lloc i que quan, d'aquí a cinquanta anys, algú faci una crònica —o una novel·la— sobre el procés català, tindrà prou perspectiva per situar històricament la figura de Pujol on realment li correspon, que no deu ser a l'altar dels herois íntegres que ho sacrifiquen tot per la causa, com fa Mercader, però potser tampoc instal·lat a les clavegueres de la corrupció, com fa tot gat i fura últimament, donant validesa a aquell refrany que diu que de l'arbre caigut tothom en fa estelles.

De reüll
per Llorenç Capdevila

